

KÚRIA

Bt.I.1070/2014/3.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év október hó 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A lopás büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyész által a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslati indítványt elbírálván megállapítja, hogy a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 8.B.XVIII.1004/2011/32. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék 23.Bf.XVIII.5856/2013/19. számú ítéleteinek terhelt többszörös visszaesői minőségét megállapító rendelkezése törvénytörő.

A jogorvoslati eljárásban felmerült 4.000.- (négyezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A terheltet a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság a 2012. szeptember 20. napján kihirdetett 8.B.XVIII.1004/2011/32. számú ítéletével bűnösnek mondta ki jelentős értékre, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntetében [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (6) bekezdés b) pont]. Ezért őt, mint többszörös visszaesőt kettő év hat hónap börtönbüntetésre és a közügyektől három évi eltiltásra ítélte. Egyben a Budai Központi Kerületi Bíróság által kiszabott kettő év börtönbüntetés végrehajtását elrendelte. A bíróság rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, illetve a bűnügyi költség viseléséről.

A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2013. november 19. napján jogerős 23.Bf.XVIII.5856/2013/19. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A terhelt cselekményét a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés bc) pontja folytán a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetettének minősítette, és nevezte meg. A szabadságvesztés büntetést egy év

tíz hónapra, a közügyektől eltiltást kettő évre enyhítette azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és a terhelt legkorábban a büntetés háromnegyed részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. A Budai Központi Kerületi Bíróság 12.B.XXII.715/2007/14. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását tekintette elrendeltnek. Pontosította a bűnjelekre vonatkozó rendelkezést, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A bíróság jogerős határozata ellen a Be. 431. § alapján a Legfőbb Ügyész BF.534/2014. szám alatt élt jogorvoslattal a törvényesség érdekében, a terhelt többszörös visszaesői minőségének törvénysértő volta miatt, ezen törvénysértés megállapítása érdekében.

Az indítvány lényege szerint a terhelt megelőző elítélései a visszaesést, vagy a többszörös visszaesést nem alapozzák meg, mivel szándékos bűncselekmény miatt nem végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélték, illetve a terhelt utolsó elítélése esetében – amelyben többszörös visszaesői minőségét megállapították – az ítéletek jogerőre emelkedésére az alapügyben elbírált cselekmény elkövetése után került sor. A terhelt többszörös visszaesői minőségének törvénysértő megállapítása sem különleges eljárásban, sem felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható. Ezért indítványozta, hogy a Kúria állapítsa meg, miszerint a jogerős ítéletnek az a rendelkezése, amellyel a terhelt többszörös visszaesői minőségét megállapította, törvénysértő.

A Kúria a Be. 434. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, amelyen a legfőbb ügyész képviselője az indítványban foglaltakat fenntartotta.

A terhelt védője egyetértett a Legfőbb Ügyész indítványával, egyben indítványozta a megváltozott körülményekre figyelemmel a büntetés enyhítését is.

A Kúria a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslati indítványt alaposnak találta.

A rendelkezésre álló iratok, továbbá a bűnügyi nyilvántartás adataiból megállapítható, hogy a rendkívüli jogorvoslati indítvánnyal támadott határozat meghozatalát megelőzően a terhelttel szemben az eljáró bíróságok az alábbi határozatokat hozták:

1) A Budai Központi Kerületi Bíróság a 12.B.XXII.715/2007/14. számú ítéletével, amely a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 27.Bf.XXII.5211/2008/4. számú ítéletével 2008. május 22. napján emelkedett jogerőre, rablás büntette miatt kettő évi – végrehajtásában négy évi próbaidőre felfüggesztett –

börtönbüntetésre ítélte. Az elkövetési idő 1995. június 1. napja.

2) A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2011. június 22. napján kelt és jogerős 28.B.VI.28.072/2010/26. számú ítéletével lopás vétsége miatt ötven napi közérdekű munka büntetésre ítélte. Az elkövetési idő 2010. március 8. napja.

3) Végül a Budai Központi Kerületi Bíróság a 14.B.I.630/2009/20. számú ítéletével, amely a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 21.Bf.9433/2010/14. számú határozatával 2011. június 30. napján emelkedett jogerőre, lopás büntette miatt, mint többszörös visszaesőt egy év nyolc hónap börtönbüntetésre, és a közügyektől kettő évi eltiltásra ítélte. Elkövetési idő 2008. május 16. napja.

A terhelt ezen utolsó elítéléséből 2012. október 1. napján feltételelesen szabadult.

A fenti elítéléseket az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása is tartalmazza.

A büntetés többszörös visszaesővel szemben történt kiszabása törvénysértő tartamú büntetést nem eredményezett, így felülvizsgálati eljárásnak nincs helye, és más módon sem támadható meg a jogerős határozat.

Az ügyben a Legfőbb Ügyész által a többszörös visszaesői minőség törvénysértő megállapítása, és a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés törvénysértő megállapítása miatt előterjesztett felülvizsgálati indítványt a Kúria a 2014. június 2. napján meghozott Bf.I.534/2014/5. számú végzésével elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete nem, míg a másodfokú bíróság határozata a többszörös visszaesői minőség megállapítása körében a Btk. 459. § (1) bekezdés 31/d. pontjára hivatkozik.

A fenti törvényhely szerint többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltek, és az utolsó büntetés kitöltésétől, vagy végrehajthatósága megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig három év nem telt el.

Az irányadó tényállás szerint a terhelt korábbi elítélései, illetve az arra vonatkozó adatok sem a többszörös visszaesői, de még a visszaesői minőséget sem alapozzák meg.

A terhelt a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott ítéletekben elbírált cselekményét 2011. április 13. napján, azaz az 1) pont alatt rögzített ítélettel kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt követte el. Ezen elkövetés

ugyanakkor a 3) pont alatt jelzett ítélet jogerőre emelkedését megelőző időpontra esik. A 2) pont alatti ítélettel pedig a terhelttel szemben nem került sor szabadságvesztés büntetés kiszabására.

Mindezekre figyelemmel megállapítható, hogy a terhelt által 2011. április 12. napját megelőzően elkövetett szándékos bűncselekmények miatt nem végrehajtandó szabadságvesztés elítélésére került sor, ugyanakkor a harmadik elítélésére a jelen ügyben elbírált cselekmény elkövetése után, 2011. június 30. napján került jogerősen sor, ily módon sem a visszaesés, sem a többszörös visszaesés megállapítására nem volt törvényes lehetőség.

Miután a rendkívüli jogorvoslati indítvánnyal támadott határozatokban elbírált cselekmény elkövetését megelőző három évben a terheltet nem ítélték visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre, az eljárás bíróságok a büntető anyagi jog többszörös visszaesőkre vonatkozó rendelkezéseivel ellentétesen, azaz törvénytől elítélték el a terheltet mint többszörös visszaesőt.

A Be. 437. § alapján a Kúria a törvénytől megállapítása esetén a terheltet felmentheti, kényszergyógykezelését mellőzheti, az eljárást megszüntetheti, enyhébb büntetést szabhat ki, vagy enyhébb intézkedést alkalmazhat, illetőleg ilyen határozat meghozatala érdekében a megtámadott határozatot hatályon kívül helyezheti, és szükség esetén az eljárás bíróságot új eljárásra utasíthatja; egyéb esetekben a Kúria határozata csak a törvénytől megállapítására szorítkozhat.

Jelen esetben a jogerős határozat megváltoztatására nem kerülhet sor, mivel az eljárás bíróságok a terheltet ugyan tévesen ítélték el többszörös visszaesőként, azonban vele szemben nem szabtak ki törvénytől büntetést. Ilyen esetben a bejelentett jogorvoslati indítvány alapján a Kúria csupán a törvénytől megállapítására szorítkozhat.

A Kúria ezért a legfőbb ügyész indítványával egyezően a Be. 436. § alapján a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati indítványt alaposnak találta. Megállapította, hogy a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 8.B.XVIII.1004/2011/32. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék 23.Bf.XVIII.5856/2013/19. számú ítéleteinek a terhelt többszörös visszaesői minőségét megállapító rendelkezése törvénytől.

Fentiekén túlmenően észlelte a Kúria, hogy a terhelt többszörös visszaesői minőségének törvénytől megállapítása folytán törvénytől került meghatározásra a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja is. A Btk. 38. § (2) bekezdés b)

pontja alapján, ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja visszaeső esetén a szabadságvesztés háromnegyed részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap. Ezen rendelkezés azonban nem jelenti azt, hogy a kiszabott büntetés is törvénysértőnek minősülne.

A terhelttel szemben kiszabott büntetés neme és mértéke tehát törvényes, azt a Legfőbb Ügyész sem találta törvénysértőnek indítványában.

A törvényesség érdekében kezdeményezett jogorvoslati eljárást követően a Be. 557. § szerinti különleges eljárásban lehetőség nyílik arra, hogy a bíróság a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezést a törvénynek megfelelően módosítsa, és a feltételes szabadságra bocsátás időpontját a Btk. 38. §-ának (2) bekezdés a) pontja alapján határozza meg.

A kirendelt védő díjával kapcsolatban a jogorvoslati eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 438. § értelmében az állam viseli.

A Kúria ítélete elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Csák Zsolt s.k. előadó bíró, Dr. Vaskuti András s.k. bíró

*A kiadmány hitelével:
TóthLné
bírószági tisztviselő*